

Referat

Møde:	K-udvalget	Dato: 6. marts, revideret 7. maj 2020
Dato og tidspunkt:	Fredag 28. februar 2020 kl. 10-12.30	Journalnr.: 16/00399
Sted:	Rigsarkivet	Referent: Christian Larsen
Deltagere fra RA:	Kirsten Villadsen Kristmar, Mette Hall-Andersen, Jan Dalsten Sørensen, Anne Sofie Fink Kjeldgaard, Poul Olsen og Erik Meistrup-Larsen	
Eksterne deltagere:	Flemming Nielsen og Dan Bjørneboe (KL), Charlotte Voss, Peter Damgaard og Mads Neuhard (ODA)	
Fraværende:	Jørgen Thomsen (SLA), Mie Andersen og Elisabeth Bloch (ODA)	

Dagsorden

1. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt.

2. Drøftelse: Planlægning af aktiviteter i 2020 v/alle

a. Temadag om adgang til persondata i arkiveringsversioner 25.3.2020 kl. 10-15

Kirsten Villadsen Kristmar indledte punktet med at spørge, om der er punkter nok til en hel dag.

Erik Meistrup-Larsen forklarede, at Rigsarkivet er i gang med internt at undersøge behovet for en arkivlovsrevision. De interne overvejelser vil manifestere sig i et advokatresponsum, som vil blive forelagt direktionen inden sommerferien 2020. Den endelige beslutning om en arkivlovsrevision beror på regeringen. Der er en række opmærksomhedspunkter, især i relation til digitalt skabte data, som udredes i samarbejde med Kammeradvokaten. Derfor er Rigsarkivet på nuværende tidspunkt tilbageholdende med at svare mere håndfast på, i hvilket omfang de offentlige arkiver kan give borgere og myndigheders adgang til digitalt skabte data. Hertil kommer det nye lovforslag om egenaces, som man på en temadag også vil kunne knytte bemærkninger til.

Kirsten Villadsen Kristmar spurgte derfor, om man skal vente med temadagen til efter sommerferien. Peter Damgård gjorde gældende, at der er megen anden lovgivning, som regulerer adgang til data, hvorfor

det er fornuftigt med en temadag. Dan Bjørneboe mente, at det giver god mening først at holde temadagen, når Kammeradvokatens responsum foreligger. Mads Neuhard sagde, at man også kan have en praktisk vinkel, dvs. hvordan man rent systemteknisk finde persondata i en eller flere arkiveringsversioner, når en borger eller myndighed efterspørger data. Peter Damgård sagde, at man også kan adressere spørgsmålet om § 7-arkivets status, som på den ene side er en selvstændig del og på den anden en del af den kommunale enhedsforvaltning.

Udvalget besluttede, at temadagen flyttes til efter sommerferien. Rigsarkivet finder en ny mødedato.

Kirsten Villadsen Kristmar sagde, at Rigsarkivet gerne modtager problemstillinger/udfordringer, som § 7-arkiver møder, til brug for Kammeradvokatens arbejde, og at man kan skrive til Erik Meistrup-Larsen.

b. Temadag om nyt bevaringskoncept for digitale data 26.3.2020 kl. 10-15

Jan Dalsten Sørensen fortalte, at temadagen vil omhandle det konceptuelle grundlag for en ny bevaringsmodel og en ny afleveringsbekendtgørelse. Der vil være tre dagsordenspunkter: 1) En orientering om Rigsarkivets igangværende arbejde, 2) dernæst en bredere drøftelse af principper for digital bevaring, både hvordan vi laver regler, og hvordan man operationaliserer dem, og 3) endelig en fri drøftelse af de spørgsmål, som § 7-arkiverne gerne vil have svar på i det konceptuelle dokument.

Rigsarkivet laver udkast til program.

c. Halv temadag om sletning af digitalt skabte data 25.5.2020 kl. 10-13

Charlotte Voss indledte med at sige, at temadagen bør omhandle både juridiske og tekniske aspekter af sletning, bl.a. hvordan man får slettet sager på de rigtige KLE-nummer. Peter Damgård fortalte, at man i Tårnby Kommune p.t. har en intern arbejdsgruppe om, hvad der skal slettes. Flemming Nielsen sagde, at der er indbygget kassationskoder i KLE, som man bør kunne kassere efter, men ingen trykker på knappen endnu. Dan Bjørneboe sagde supplerende, at folk stoler ikke nok på datakvaliteten. Desuden er der frygt for ikke at kunne komme til sagerne efter endt aflevering.

Peter Damgård gav på ODA's vegne tilsagn om, at ODA planlægger og lægger lokaler til arrangementet.

d. Temadag om revision af bek. 1007 7.9.2020 kl. 10-15

e. Årlig temadag for testere 8.9.2020 kl. 10-15

Disse to punkter behandles på udvalgets maj-møde.

3. Drøftelse: Hvilken status har ODA's medlemmer i K-udvalget: KL-repræsentanter eller repræsentanter for kommuner med et § 7-arkiv? (ønsket af ODA)

Charlotte Voss sagde, at der i ODA's bestyrelse har været tvivl om, hvilken status ODA's medlemmer i K-udvalget har. Flemming Nielsen svarede, at ODA indstiller medlemmer til KL, som sender indstilling videre til Rigsarkivaren, som udpeger K-udvalgets medlemmer.

4. Drøftelse: Aflevering af sager på Udbetaling Danmarks (UDK) sagsområde til et offentligt arkiv (ønsket af KL)

Flemming Nielsen fortalte, at det drejer sig om UDK's KMD Sag med 10 mio. sager, hvor UDK går ud af systemet, men stadig har brug for at kunne tilgå data. KL er derfor i gang med at undersøge de forskellige muligheder for, at kommunerne kan behandle de ca. 100 årlige forespørgsler fra UDK, som det drejer sig om. På foranledning af Københavns Stadsarkiv har KL foreslået, at man merbevarer hele KMD Sag, bl.a. begrundet i, at der ikke er styr på registreringsystematikken, hvorfor sikker udskillelse ikke er muligt. Dan Bjørneboe sagde, at KL sammen med Rigsarkivet vil tage et møde med Datatilsynet om mulighederne for af de offentlige arkiver giver adgang til konkrete enkeltsager til brud for UDK.

5. Drøftelse: Borgeres ret til at blive undtaget fra arkivering (ønsket af ODA)

Peter Damgård indledte punktet med at sige, at han på Rigsarkivets hjemmeside havde set en formulering om, at borgere kan frasige sig at blive arkiveret. Han ville gerne vide, hvem der vurderer et sådant ønske, hvad med sager, hvor andre personer indgår, og kan man ønske sletning i arkiverede data. Mads Neuhard ønskede at vide hjemlen bag denne ret.

Poul Olsen svarede, at hjemlen til at blive undtaget fra arkivering findes i GDPR's artikel 21 (ret til indsigelse), nr. 1, hvorefter en person kan gøre indsigelse mod behandling af sine personoplysninger end til det oprindelige formål. En person kan også gøre indsigelse mod brug af sine personoplysninger til arkivformål efter artikel 21, nr. 6. Den praktiske håndtering på en borgers ønske om at blive frataget arkivering er at udelade borgerens oplysninger fra arkiveringsversionen. Hvis der i det pågældende materiale er flere personer, skal myndigheden foretage et skøn af, hvorvidt materialet skal udelades fra arkiveringsversionen. GDPR's artikel 17 (ret til sletning) gælder dog ikke, hvis personoplysningerne er nødvendige til arkivformål, jf. artikel 17, nr. 3, litra d.

På spørgsmål svarede Poul Olsen og Erik Meistrup-Larsen, at "arkivformål" begynder, når det modtagende arkiv har kvitteret for arkiveringsversionen og dermed er blevet dataansvarlige. Når kvitteringen er udstedt, er der tale om arkivalier efter artikel 17. Indtil denne kvittering foreligger, er der tale om administrative data. Når først data er modtaget, kan man ikke påberåbe sig ret til sletning efter artikel 21, nr. 1 og 6.

Charlotte Voss ønsker tilføjet en sætning i formuleringen på Rigsarkivets hjemmeside om, at når oplysningerne først er blevet til arkivalier, kan ens oplysninger ikke blive slettet. Kirsten Villadsen Kristmar

sagde, at det er vigtigt, at der er en fælles forståelse af denne problematik. Rigsarkivet vil derfor i løbet af foråret og sommeren 2020 revidere teksten på hjemmesiden. De rejste spørgsmål om rækkevidden af frihedsrettighederne i GDPR m.fl. – herunder spørgsmålet om retten til at blive glemt, vil indgå i de overvejelser, som er nævnt under pkt. 2 a vedrørende eventuel revision af arkivloven.

6. Drøftelse: Leverandørsamarbejdet – generel drøftelse af leverandørsamarbejdet, dets problemer og løsningsforslag

• Bilag: Bemærkninger fra Københavns Stadsarkiv

Mads Neuhard sagde, at man i Københavns Stadsarkiv har udfordringer med leverandører, der kun bliver så gode som de indgåede kontrakter og som den udførte kontraktstyring. Man oplever hos forvaltningerne et manglende ønske om at få arkiveret eller behov for at leverandørstyre. Rigsarkivets tilsyn bevirker, at der sker afleveringer, ligesom tilsynet giver nye medlemmer til KOMDA og NEA. Det er også ønskeligt, hvis Datatilsynet vil kaste opmærksomhed på gennemførelse af sletningsfristerne, så myndighederne bliver nødt til at aflevere.

Mette Hall-Andersen spurgte, hvordan man får myndighederne til at aflevere – hvilke virkemidler skal man tage i brug? Et tilsyn med alle landets kommuner koster mange ressourcer og er ikke planlagt de kommende år grundet andre, mere prioriterede opgaver. Skal man drøfte arkivering med KOMBIT's ledelse og andre større aktører, også for at sætte arkivering internt på dagsorden hos KOMBIT og leverandørerne? Hun havde opgjort, at der er 10-15 personer, som laver arkivering hos de danske it-leverandører.

Charlotte Voss svarede, at samarbejdet med forvaltningen former sig forskelligt fra kommune til kommune, men at det mange steder fungerer fint. Derimod kan der være udfordringer med leverandørsamarbejdet. Flemming Nielsen sagde, at KL er tilhænger af at få arkiveringskrav ind i tilbud og kontrakter, så arkivering indgår fra begyndelsen. Tilsyn og eskalering er ikke svar på alt.

Kirsten Villadsen Kristmar sagde, at det er vigtigt at identificeret leverandører, som giver tekniske problemer i afleveringssituationen. Jan Dalsten Sørensen supplerede med at sige, at man har kontakt med leverandørerne, bl.a. på årlige statusmøder, og at man gerne hører om udfordringer. På næste møde i udvalget vil man lave erfaringsopsamling til brug for leverandørmøderne.

7. Drøftelse: Afrapportering fra årligt møde i arbejdsgruppe om opdatering af vejledningsmaterialet til bk-bestemmelserne v/RA

• Bilag: Referat fra arbejdsgruppens årlige møde 2019 er vedlagt.

Der havde været tale om et fint møde, hvor arbejdsgruppen kom rundt om mange forhold, sagde Mette Hall-Andersen. Der er lavet et referat sammen med en handleplan, som er sendt til udvalget, og som

udvalget skal tage stilling til. Det første punkt på handleplanen er at omdanne cirkulæreskrivelsen til et tillæg til kommunebekendtgørelsen.

Charlotte Voss spurgte til følgende punkter i referatet:

- Hvordan man håndterer problematikken med bevaringsværdige dokumenter i et system sat til kassation. Mette Hall-Andersen svarede, at denne problematik vil stadig forekomme. Rigsarkivet har bedt arbejdsgruppen om forslag til, hvilke bevaringsværdige KLE-nummer der kan sættes til kassation. Mads Neuhard gjorde gældende, at man er gået fra muligheden for at kassere dokumenter i ESDH for at spare penge til bevaring af dokumenter i it-systemer; nu leder vi efter dokumenter. Mette Hall-Andersen svarede, at dels er dokumenterne flyttet fra ESDH ud i fagsystemerne, dels er der med GDPR kommet et krav om at slette (dataminimere) de oplysninger, som ikke er bevaringsværdige.
- En yderligere beskrivelse af sammenhængen mellem GDPR, merbevaring og arkivlov, som arbejdsgruppens medlemmer har efterspurgt. Mette Hall-Andersen svarede, at det allerede er beskrevet i vejledningen, men at Rigsarkivet uddyber det, så vidt det er muligt.
- Beskrivelse af sammenhæng mellem offentlighedslov og arkivlov, som Københavns Stadsarkiv har efterlyst. Mette Hall-Andersen svarede, at Rigsarkivet vejleder i egen lovgivning, ikke andres.
- Vejledning i brug af paradigme. Mette Hall-Andersen svarede, at det er der ikke p.t. planer om. Et paradigme er en hjælp til at lave en aflevering (en afleveringsmodel). Rigsarkivet har lavet en del paradigmer til kommunale systemer, men der er intet til hinder for, at § 7-arkiverne selv laver paradigmer. Rigsarkivet vil i så fald gerne orienteres. Hvis der skulle være leverandører, som ikke kan forstå, at der er tale om afleveringsmodel, hvis indhold fastlægges af modtagende arkiv, hører Rigsarkivet gerne om det.
- Høring af arbejdsgruppens medlemmer, inden materiale går til K-udvalget. Mette Hall-Andersen svarede, at det har Rigsarkivet naturligvis tænkt sig at gøre.

Handlingsplanen blev godkendt.

8. Orientering: Regeringens forslag om adgang til egne oplysningerne i arkiverne – og dets betydning for arkiverne (ønsket af KL)

Flemming Nielsen havde bedt om dette punkt for at få en forståelse af, hvordan reglerne kan/skal administreres. Han havde kontaktet Kulturministeriet bl.a. for at få fastlagt kommuners pligt til at identificere arkivalier, men havde ikke fået tilbagemelding.

Erik Meistrup-Larsen fortalte, at formålet med ændringen er, at Godhavnsdrenge og andre personer i samme situation skal have lettere adgang til egne oplysninger, og derfor foreslås et egentligt retskrav i arkivlovens § 39b til egne personlige oplysninger i afleverede papirarkivalier. Retkrav på adgang til digitalt materiale findes allerede i arkivlovens § 42. Borgeren kan også stadig bede om egenacces efter offentlighedslovens § 8, som skal anvendes på ikke-afleveret papirmateriale. Man skal som myndighed

anvende den lovgivning, der giver borgeren mest adgang. Adgangen efter arkivlovens § 39b er gratis. Man skal som arkiv være behjælpelige med at finde og udsondre oplysninger. Man skal som arkiv også undersøge, om andre personer er nævnt i det materiale, der søges om adgang til, hvorefter der skal stilles betingelser. Høringsreglerne efter §§ 33-35 gælder også fortsat.

Peter Damgård sagde, at manuelle registre også er omfattet af GDPR, men ville gerne vide, hvad begrebet ”manuelt register” dækker over. Poul Olsen svarede, at kartotekskort (f.eks. navregister) vil være omfattet af GDPR, men ligesom personalesager opstillet i cpr-nummer er et register, hvorimod indholdet i personalesagerne ikke er omfattet af GDPR. For en nærmere definition henviste han til Datatilsynet.

9. Orientering: Rigsarkivets, regionernes og kommunernes arbejde med ”Standard for beskrivelse af it-systemer” v/RA

Mette Hall-Andersen fortalte, at der nu udestår et møde mellem KL og KOMBIT. Flemming Nielsen sagde, at det handler om udveksling af brugerprofil, men også vedrører EU-standarder. KL’s og Digitaliseringsstyrelsens it-arkitekter er tæt på at være enige.

10. Orientering: Gensidig orientering v/alle

a. ODA ved Charlotte Voss

Der er generalforsamling 27. marts 2020 på Københavns Stadsarkiv, bl.a. med oplæg ved Marianne Sletten Paasch om arkivernes rolle i samfundet. K-udvalgets medlemmer er velkomne til at komme og høre hendes oplæg.

Danske Arkivdage: hjemmesiden er opdateret med program, og det er nu muligt at tilmelde sig: <http://www.danskearkivdage.dk/>.

b. SLA ved Jørgen Thomsen

Ikke drøftet.

c. KL ved Flemming Nielsen

Intet.

d. RA

Kirsten Villadsen Kristmar sagde, at Rigsarkivet har fået en ny organisation pr. 1.1.2020 med det formål at understøtte Rigsarkivets strategiske arbejde. De hidtidige områder er blevet erstattet af enheder, opgavefordelingen mellem dem ændret, og den hidtidige søjlestruktur er blevet nedlagt. Blandt de vigtigste nye enheder er Dataformidling, som skal bringe RA’s i spil, især digitalt skabte data, og Brugerservice, der har til formål at servicere kunder. Endelig er it-funktioner samlet i en ny enhed, IT-enheden, med ny chef: <https://www.sa.dk/da/om-rigsarkivet/organisation/organisationsdiagram/>

RIGSARKIVET

Rigsarkivet har åbnet ny læsesal på Den Sorte Diamant.

11. Orientering: Næste møde

- Mandag 11. maj 2020 (er i kalenderen)

12. Eventuelt

Intet.